

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-3-87 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-41/988-250
Karar Tarihi : 9.9.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI(Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Çağlar Deniz ATA

C. BAŞVURUDA

20

BULUNAN : Tekin Acar Büyük Mağazacılık Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Meltem ÜNLÜSAYIN
Bahariye, Şair Latif Sokak Durak Apt. No:9/10
Kadıköy/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

Arcon Kozmetik San. ve Tic. Ltd. Şti.
Kore Şehitleri Cad. Mithat Ünlü Sok. No:21 D:3-4
Zincirlikuyu/İstanbul

30

E. DOSYA KONUSU: Arcon Kozmetik San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Türkiye distribütörü olduğu Christian Dior markalı ürünlere ilişkin Tekin Acar Büyük Mağazacılık Tic. A.Ş.(Tekin Acar)'den gelen siparişleri karşılamadığı ve bu suretle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle; Arcon Kozmetik San. ve Tic. Ltd. Şti.(Arcon Kozmetik)'nin Türkiye distribütörü olduğu Christian Dior markalı ürünlere ilişkin belirli Tekin Acar mağazalarına ürün ve promosyon malzemeleri sağlamadığı iddia edilmektedir.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.5.2009 tarih, 3268 sayı ile giren ve en son 28.7.2009 tarih ve 5384 sayı ile eksiklikleri tamamlanan başvuru üzerine hazırlanan 28.7.2009 tarih, 2009-3-87/İİ-09-AÇ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 6.7.2009 tarih ve 09-35/899-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 2.9.2009 tarih ve 2009-3-87/ÖA-09-AC sayılı Önaraştırma Raporu 7.9.2009 tarih, REK.0.07.00.00-110/248 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; şikayete konu olay hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikayetin reddinin gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

60 4054 sayılı Kanun'un "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinin (b) bendinde "Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması" rekabet ihlali olarak sayılmıştır. Mal vermeyi reddetme de bu bent kapsamında değerlendirilmektedir. Hakim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin yapılan analizlerde, şikayete konu teşebbüsün hakim durumda olup olmadığı belirlenerek incelemeye başlanabileceği gibi, başlangıç olarak şikayete konu eylemin bir kötüye kullanma hali içerip içermediği de irdelenebilir. Dosya konusu işlemde, Arcon Kozmetik'in şikayete konu uygulamalarının kötüye kullanma hali olup olmadığı incelenmiştir.

70 Bu durumda üzerinde durulması gereken ilk nokta, şikâyete konu olan teşebbüsün eyleminde alt pazardaki teşebbüsleri piyasadaki çıkarıcı niyeti olup olmadığıdır. Niyetin belirlenmesinde ise üst pazardaki teşebbüsün alt pazarda faaliyeti olup olmadığı belirleyici bir unsurdur. Hakim ya da tekel konumunda bulunan üst pazardaki dikey olarak bütünleşmiş bir sağlayıcı, rekabeti kısıtlayan eylemleri nedeniyle alt pazardaki rakiplerinin piyasa dışına çıkmasından yararlanacağı için bu eylemlerinde rakiplerini piyasadaki dışlama niyeti taşıyabilecektir. Şöyle ki, üst pazarda hakim durumda olan sağlayıcı, alt pazarda faaliyet gösteren rakiplerine daha yüksek fiyattan mal veya hizmet sağlayarak ya da tamamen mal veya hizmet vermeyerek rakiplerinin alt pazardaki faaliyetlerini zorlaştırır ve maliyetlerini artırır, dikey olarak bütünleştiği alt pazardaki teşebbüsü üzerindeki rekabetçi baskı azalacaktır. Azalan rekabetçi baskı sonucu, alt pazardaki faaliyetleri için rekabetçi fiyatın üstünde fiyat belirleyebilecek, hatta bu durum, üst pazardaki hakim durumun alt pazara genişletilebilmesini sağlayacaktır. Diğer taraftan, hakim ya da tekel konumunda bulunan dikey olarak bütünleşmemiş sağlayıcı konumunda olan üst pazardaki teşebbüs, alt pazardaki rekabetçi yapıdan ek bir fayda elde etmektedir. Bu da, alt pazarda rekabet halinde olan birçok teşebbüse karşı sahip olduğu pazarlık gücüdür. Diğer bir ifadeyle; alt pazardaki etkin rekabet için doğası gereği sağlayıcının da lehinedir. Çünkü ancak bu durumda ürünleri etkin olarak dağıtılacak ya da pazarlanacak ve sonuçta azami satış miktarına ulaşılacaktır. Yapılan ayrımcılık sonucunda bir veya birkaç oyuncunun pazar dışına itilmesi ya da bazı oyuncuların suni olarak pazar gücü elde etmesi, bu pazarda artık daha düşük bir rekabet olacağı anlamına gelecektir ki bu da sonuç olarak, üst pazardaki sağlayıcının alıcılar karşısındaki pazarlık gücünü düşürecektir. Bu sebeple hakim ya da tekel konumunda bulunan dikey olarak bütünleşmemiş bir sağlayıcının, alt pazardaki rekabeti bozma veya bir alıcıyı diğerine göre avantajlı konuma getirme niyetine sahip olması pek olası değildir.

90 Şikayete konu olayda Arcon Kozmetik'in dikey olarak bütünleşmiş bir teşebbüs olmadığı dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmıştır. Dolayısıyla, Arcon Kozmetik, alt pazardaki rekabetin ortadan kalkmasından herhangi bir yarar elde etmeyecek, aksine rekabetin sınırlı olduğu bir alt pazar, Arcon Kozmetik'in pazarlık

100 gücünü olumsuz etkileyecektir. Bu sebeple söz konusu olayda Arcon Kozmetik'in Tekin Acar'ı piyasadan dışlama amacının olmadığı anlaşılmıştır.

Şikayete konu olayda önem arz eden diğer bir nokta ise Tekin Acar'ın toplam satışları içerisinde Arcon Kozmetik tarafından sağlanan Christian Dior ürünlerinin yeridir. Toplam satışların içerisinde bu ürünlerin payı azaldığı ölçüde Arcon Kozmetik'in şikayete konu uygulamaları sonucunda Tekin Acar'ı pazar dışına çıkarma olasılığı da azalacaktır. Bu bağlamda şikayetçiden Tekin Acar'ın toplam cirosu içerisinde Christian Dior ürünlerinin payının ne olduğuna ilişkin istenen bilgi yazısına cevaben, bu oranın %...olduğu teşebbüs vekili tarafından beyan edilmiştir.

110 Toplam satışlar içerisinde Arcon Kozmetik'ten tedarik edilen şikayete konu ürünlerin payının nispeten az olduğu dikkate alındığında, Arcon Kozmetik'in ilgili uygulamalarının kötüye kullanma olarak nitelendirilemeyeceğinin söylenmesi mümkündür.

Dolayısıyla, Arcon Kozmetik'in belirli Tekin Acar mağazalarına ürün ve promosyon malzemeleri sağlamadığı iddiasını içeren şikayet hakkında yapılan incelemede, Arcon Kozmetik'in Tekin Acar'ı piyasadan dışlama niyeti olmadığı ve bu sağlayıcıya ait ürünleri satıyor olmanın şikayetçinin rekabet edebilirliği açısından belirleyici bir rolü bulunmadığı, bu sebeple şikayete konu olayın bir kötüye kullanma hali olmadığı ve dolayısıyla hakim durum analizine gerek görülmez, eylemin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

120

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Şikayet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.